

European
Commission

Žiedinė ekonomika

Kodėl Žiedinė ekonomika? Galimybės

- Tvarus augimas bei darbo vietų kūrimas – iki +7% BVP
 - 600 mlrd. Eurų santaupų – 8% metinės apyvartos verslo plėtrai ES
 - 170 000 naujų darbo vietų atliekų tvarkymo srityje
 - 1-2 mln. darbo vietų visumoje
- Konkurencingumas bei tiekimo saugumas
- Inovacijos (eko-pramonė Europoje augo ir krizės metu)
- 600 mln. t mažiau CO2 iki 2035
- Sveikata

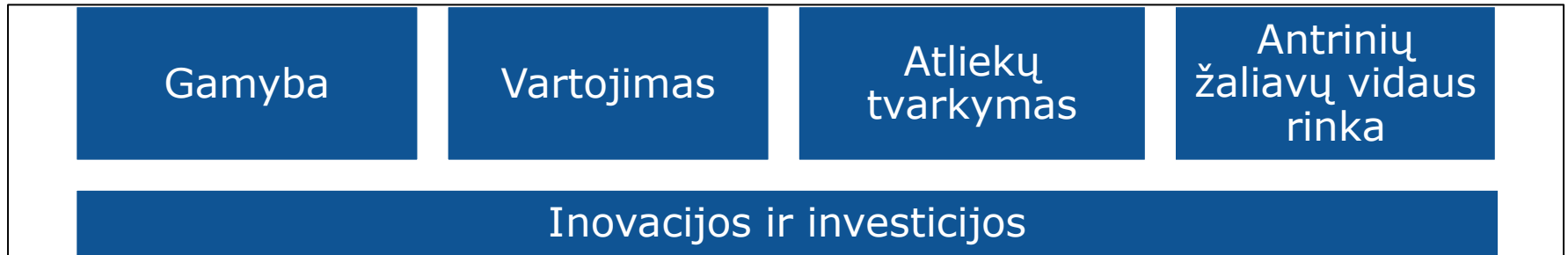

European
Commission

Veiksmų planas

Veiksmų įvairovė

pagrindinės veiklos sritys

prioritetiniai sektoriai

Gamyba

- Ekodizainas: produktų patvarumas, pataisomumas ir perdirbimas
- Geriausios technologijos naudojimas
- Eko-auditas ir aplinkosauginių technologijų patikra
- Pramonės simbiozė
- Žinių bazė mažam verslui apie chemines medžiagas

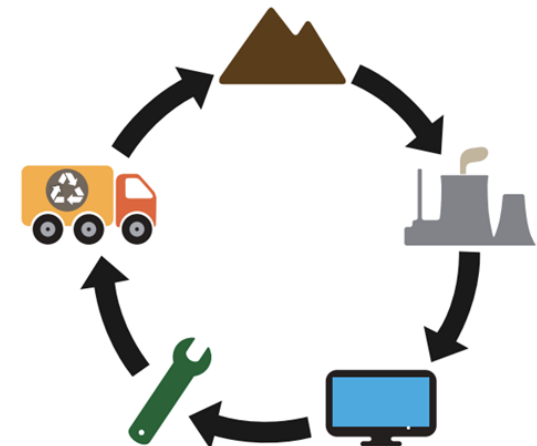
Vartojimas

- Pakartotinis išteklių naudojimas
- Ekodizainas: atsarginės dalys ir taisymo instrukcijos
- Nepagrįsta "žalia" reklama (gairės)
- Viešieji pirkimai
- Suprogramuotas gedimas/nusidėvėjimas
- Ženkinimas: ES ekologinis ženklas, poveikis aplinkai (footprint)

Antrinių žaliavų vidaus rinka

- Antrinių žaliavų kokybės standartai
- Sąsaja tarp cheminių medžiagų, produktų ir atliekų
- Informacija apie chemines medžiagas produktuose ir atliekose
- Atliekų transportavimas ir bendra elektroninė sistema
- ES Trašų reglamentas
- Pakartotinis vandens naudojimas

Naujovės bei investicijos

- > 650 mln. EUR pagal programą "Horizontas 2020" iniciatyvai "Pramonė 2020 žiedinėje ekonomikoje"
- Bandomasis projektas (innovation deals) biurokratinių/teisinių kliūčių šalinimui
- Informacijos sklaida apie ES finansavimą: sanglauda, EIB, Junkerio fondas

Stebėseną

- Turimi rodikliai: išteklių efektyvumas ir žaliavų suvestinės
- Nauja rodiklių sistema

European Environment Agency

European
Commission

Atliekų tvarkymas

- Ištekliai prarandami net įgyvendinant galiojančius teisės aktus
- Stabilumas investicijoms
- Keičiamos 6 Direktyvos
- Ambicingi bet realūs siekiai

Apibrėžimai ir skaičiavimo metodai

Apibrėžimai:

- Komunalinės atliekos (OECD/Eurostat)

Skaičiavimo metodai:

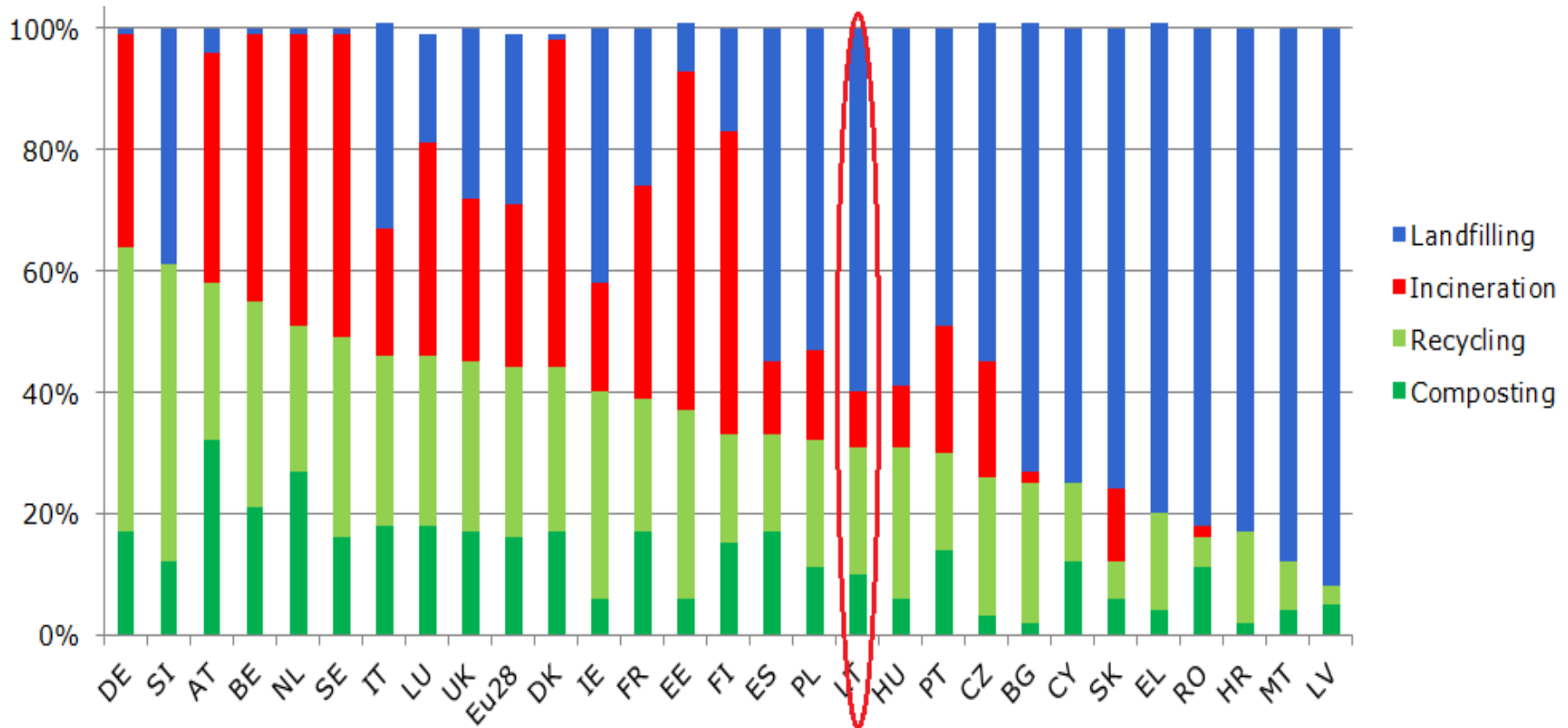
- Vienas metodas vietoje dabartinių keturių
- Tik tai, kas patenka į galutinį perdirbimą

Galima įskaičiuoti:

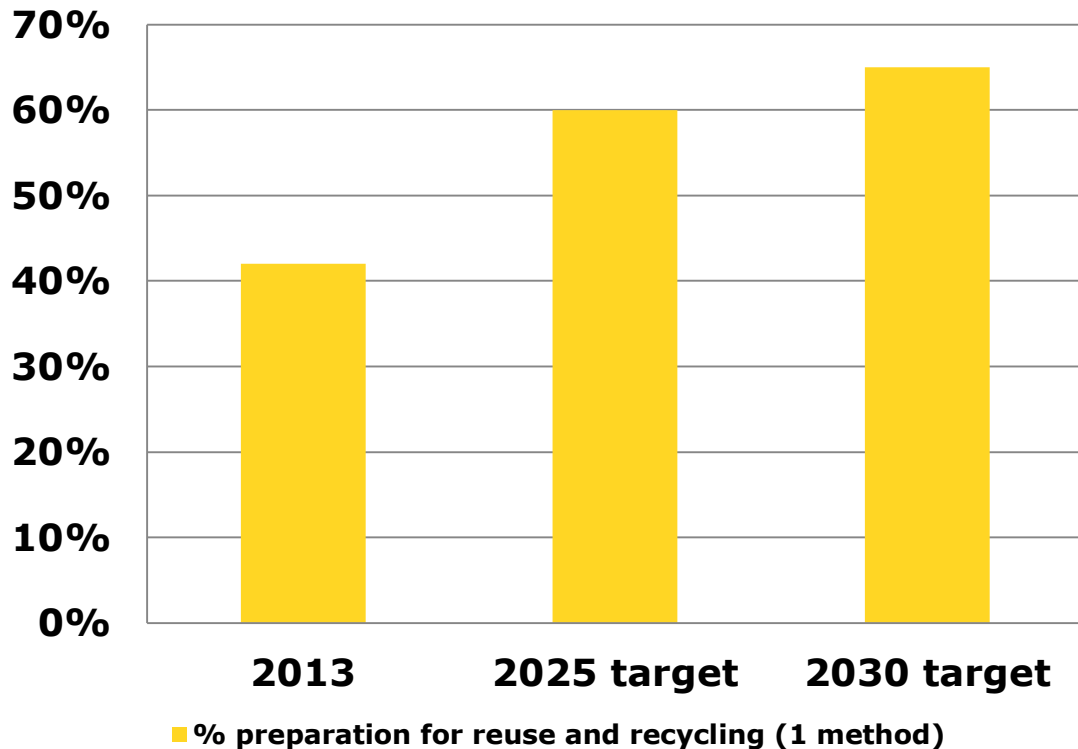
- Metalas iš deginimo įrenginių

Komunalinēs atliekos 2014

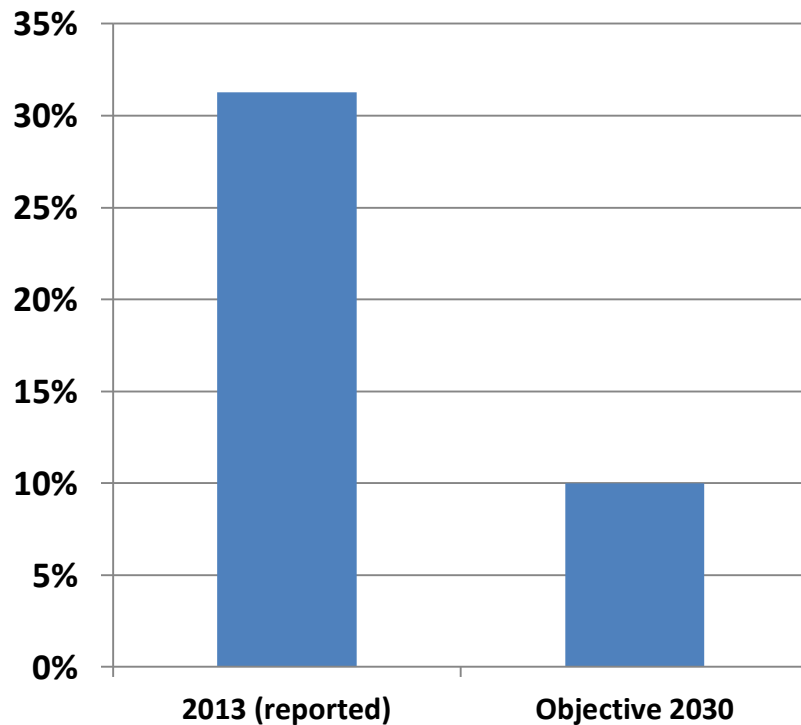

Nauji tikslai komunaliniems atliekomis – perdirbimas

- Bendras skaičiavimo metodas
- Galimi papildomi 5 metai 7 šalims narėms, kurios 2013 perdirbo < 20%
- Peržiūra 2025 link aukštesnių tikslų

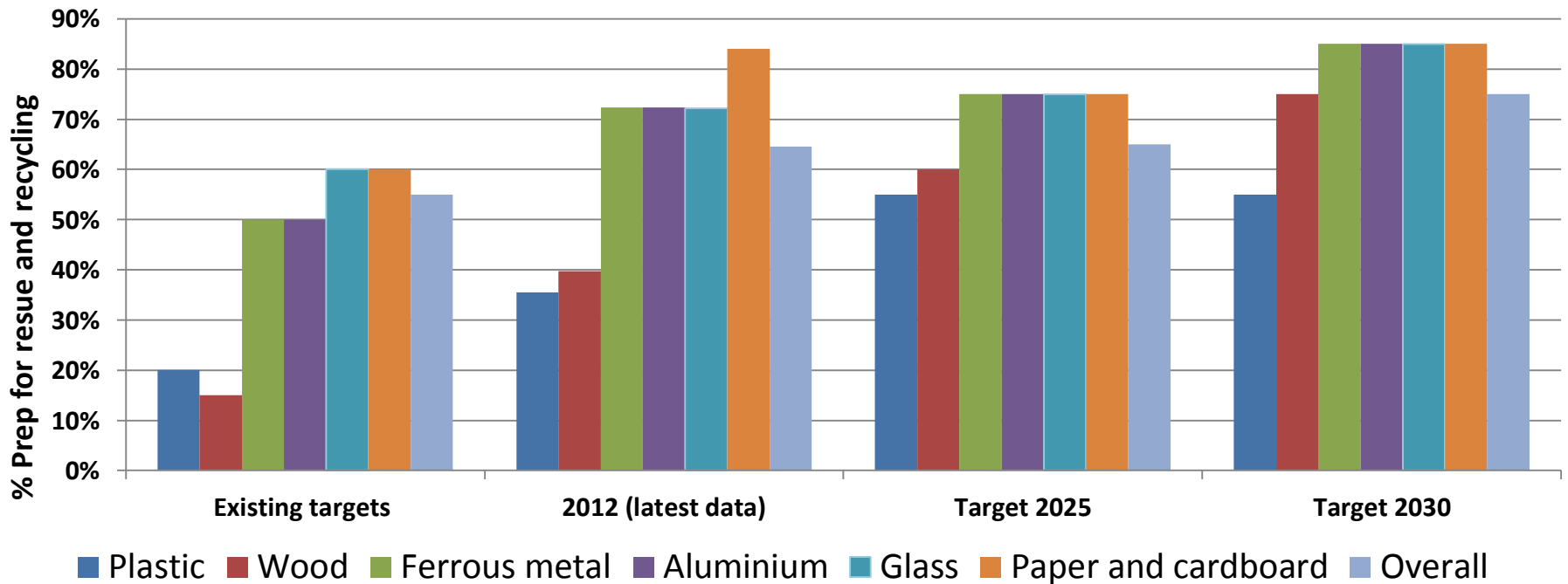
Nauji tikslai komunalinėms atliekomis – sąvartynai

■ % Municipal waste in landfill

- nuo 2030 : max 10% komunalinių atliekų į sąvartynus
- Galimi papildomi 5 metai 7 šalims
- Peržiūra 2025 link aukštesnių tikslų

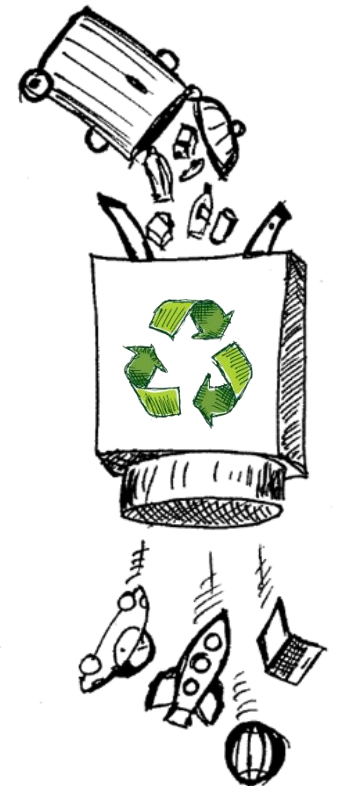
Nauji tikslai- pakuočių atliekų perdirbimas

- Skaičiavimo metodai tie patys kaip ir komunalinėms atliekoms
- Nauja - aliuminis

Prevenција

- Dėmesys maisto, elektros ir elektroninės įrangos, baldų atliekoms, tekstilei, kritiškai svarbioms žaliavoms
- Nacionalinis uždavinys išmetamoms ir deginamoms atliekoms (max kg/ca)
- Išplėstinė gamintojo atsakomybė – ryšis tarp mokamų įnašų bei produkto tinkamumo pataisyti arba perdirbti

Supaprastinimas

- Supaprastinimas
 - Ataskaitos – nebereikia ruošti įgyvendinimo ataskaitų
 - Išimtyis mažiems kiekiams

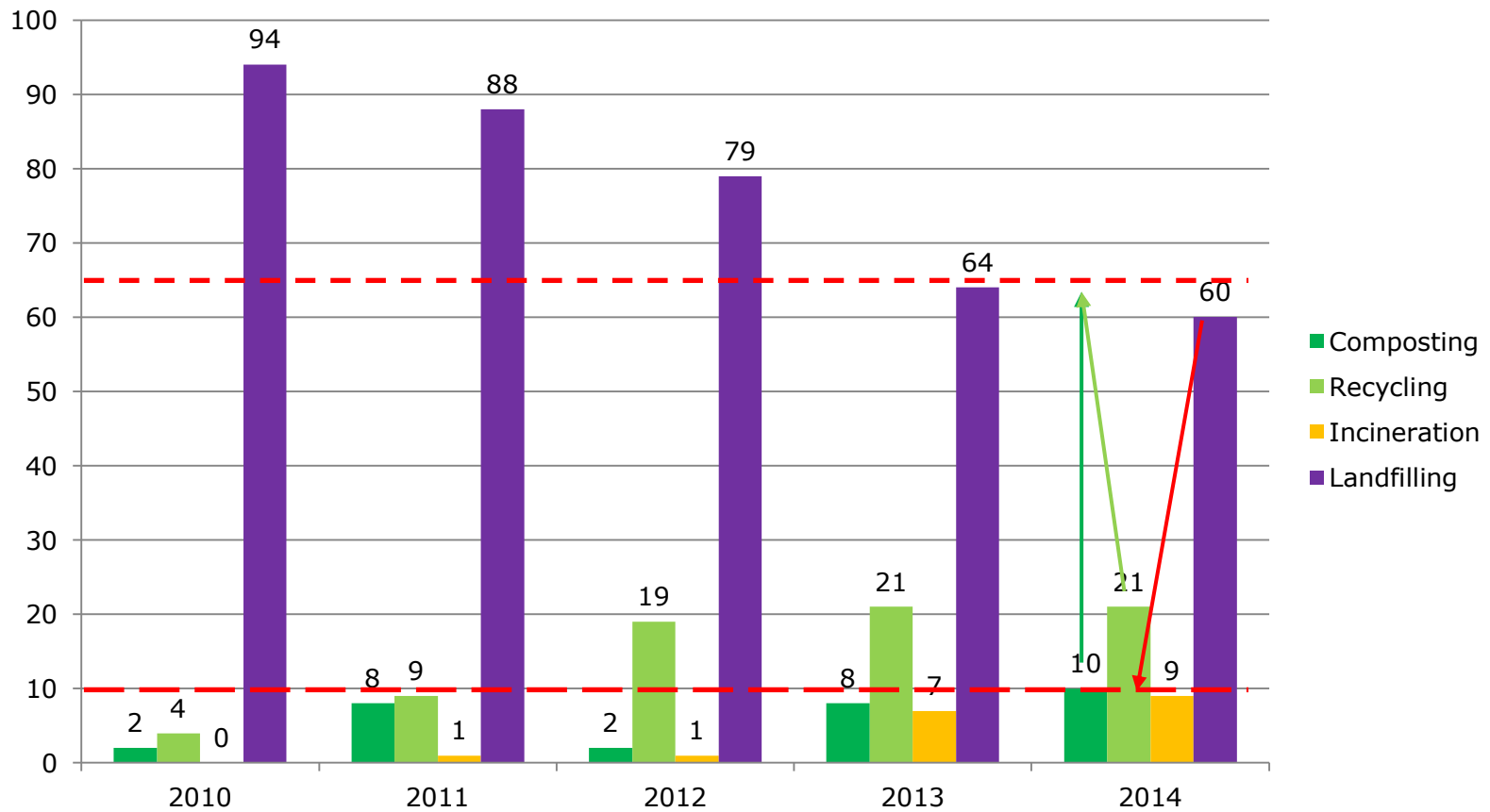

Įgyvendinimas

- Europos Komisijos ataskaita 3 metai prieš terminą
 - identifikuoti šalis, kurios gali nepasiekti tikslų
 - rekomendacijos
- Ekonominės priemonės: šalys informuoja Komisiją kas 5 metus
- Šalys (max 7), kurioms reikės daugiau laiko, turės:
 - pagrįsti
 - paruošti planą

Komunalinių atliekų apdorojimas Lietuvoje

Rekomendacijos Lietuvai

- Gerinti atskirą atliekų surinkimą jų susidarymo vietoje: popierių, stiklą, metalą, plastiką bei bio-atliekas
- Didinti perdirbimo pajėgumus
- Mokesčiai/rinkliavos už sąvartynus ir deginimą siekiant skatinti perdirbimą. Pajamos - remti atskirą atliekų surinkimą
- Vengti investicijų, kurios sąlygotų pernelyg aukštus pajėgumus neperdirbamoms atliekoms (energijos atgavimo, mažų pajėgumų MBA)

